

4 octombrie 2025



Pe cine include orașul? 10 teme de reflecție

Oana Mihăescu

0744 633 343

mihaescu.t.oana@gmail.com

Arhitect, Lector universitar

Departamentul de Științe Tehnice

Universitatea de Arhitectură și Urbanism
"Ion Mincu", București (UAUIM)



Varșovia, 9 iunie 2024

foto: Oana Mihăescu

Pe cine include orașul? 10 teme de reflecție

1.	Cum ar trebui să învețe studenții arhitecți?	Cursul opțional de Arhitectură incluzivă
2.	Care sunt normele?	Legislația în construcții se modifică
3.	Cum întrerupem cercul vicios?	Crearea instrumentelor incluzive
4.	Care sunt problemele în școli?	Proiectul MERISI
5.	Pentru cine, ce urmărim?	Proiectare pentru toți
6.	Cum ne întâmpină orașul?	Turism inteligent
7.	Cum se raportează orașul la demnitate?	Toalete publice incluzive
8.	Unde găsim repere de bune practici?	Resurse de proiectare incluzivă
9.	Ce oferim în plus?	Valoarea adăugată a designului incluziv
10.	Ce loc din București ai vrea să devină incluziv?	O întrebare pentru public

Arhitectură incluzivă / Design universal



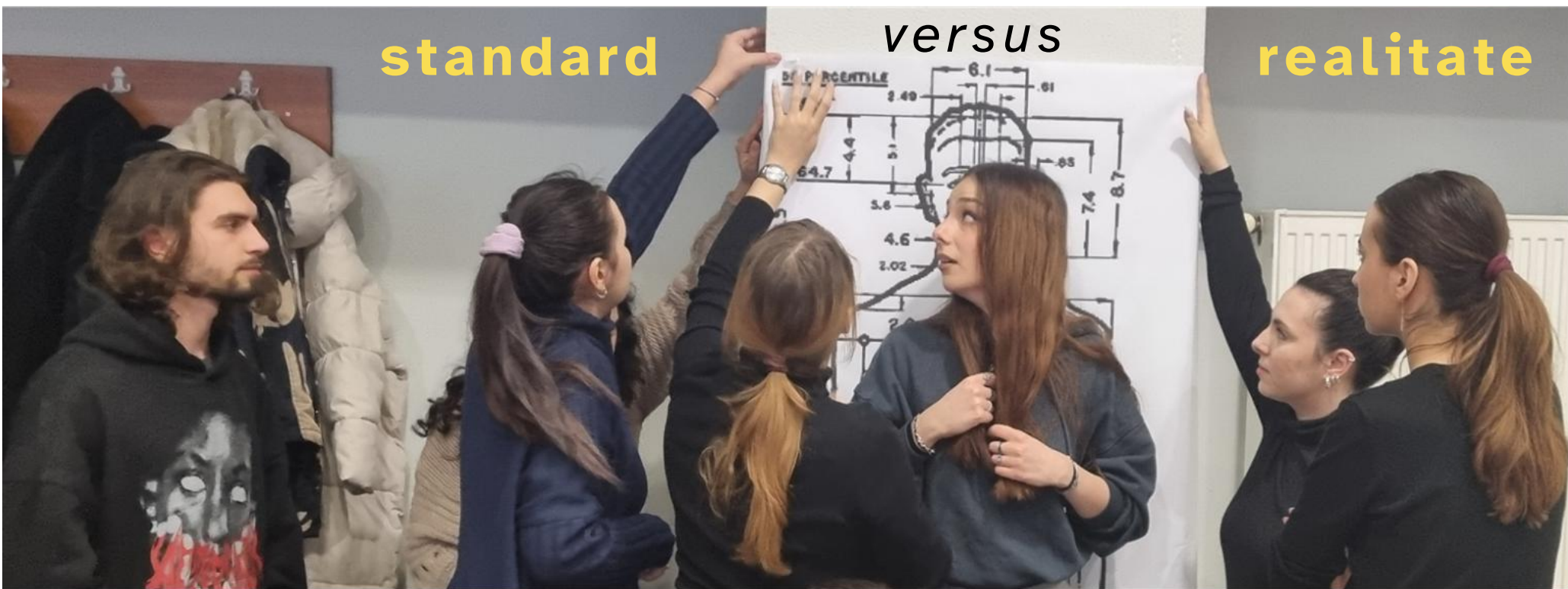
Facultatea de
Arhitectură

UAUIM, București

anul 4

curs la alegere
sem. al II-lea

<https://www.uauim.ro/facultati/arhitectura/arhitectura/discipline-la-alegere/st-113/>



**Ce trebuie
obligatoriu
respectat?**

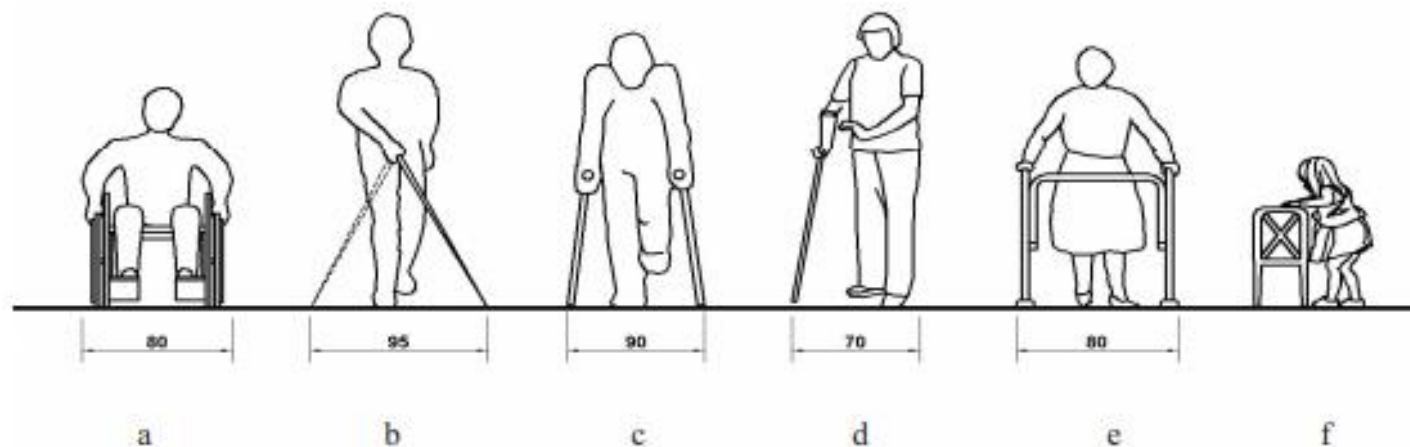


Fig. III.1. – Handicap permanent sau temporar legat de individ

NP 051 – 2012

*Normativ privind adaptarea
clădirilor civile și spațiului urban
la nevoile individuale ale
persoanelor cu handicap*

Accesibilitate

Accesibilizare

Design universal

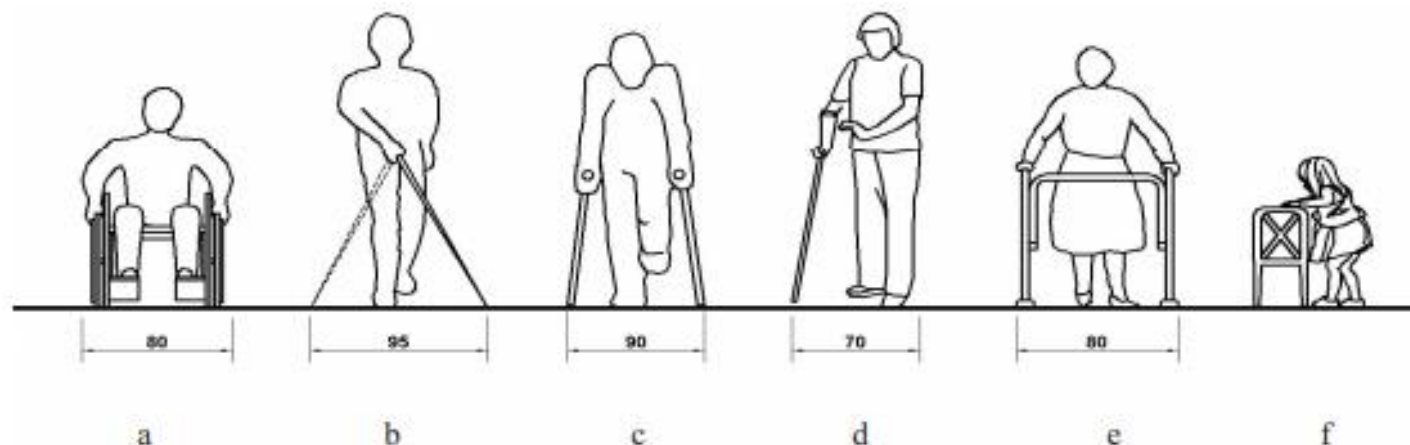


Fig. III.1. – Handicap permanent sau temporar legat de individ

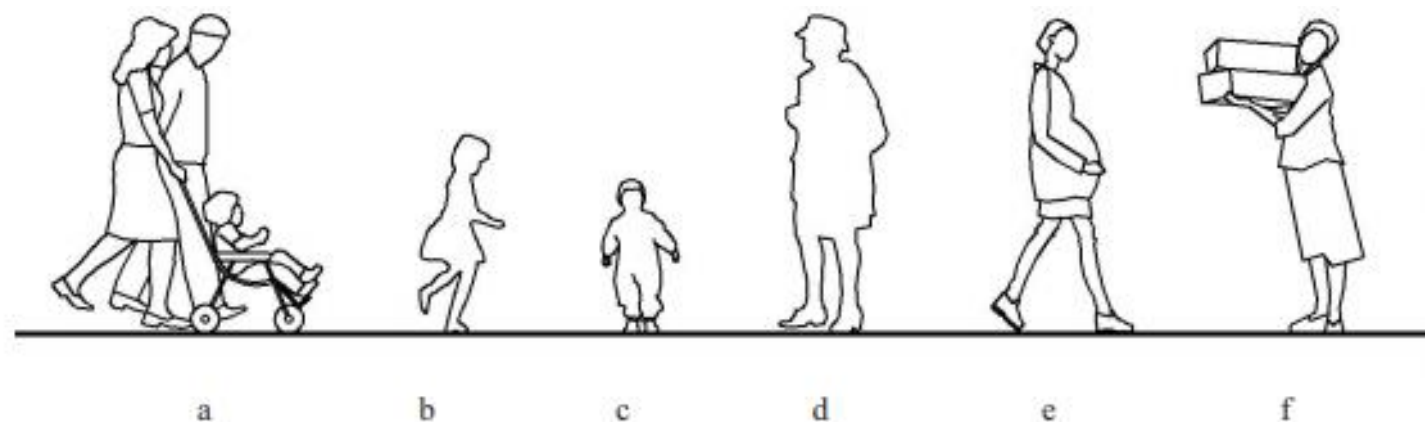


Fig. III.2. – Dizabilități diferite legate de mediul fizic și social sau situație

NP 051 – 2012

*Normativ privind adaptarea
clădirilor civile și spațiului urban
la nevoile individuale ale
persoanelor cu handicap*

Ce se întâmplă dincolo de normele legislative minimale din România?

De exemplu:

BS EN 17210:2021

British Standard Accessibility and usability of the built environment — Functional requirements

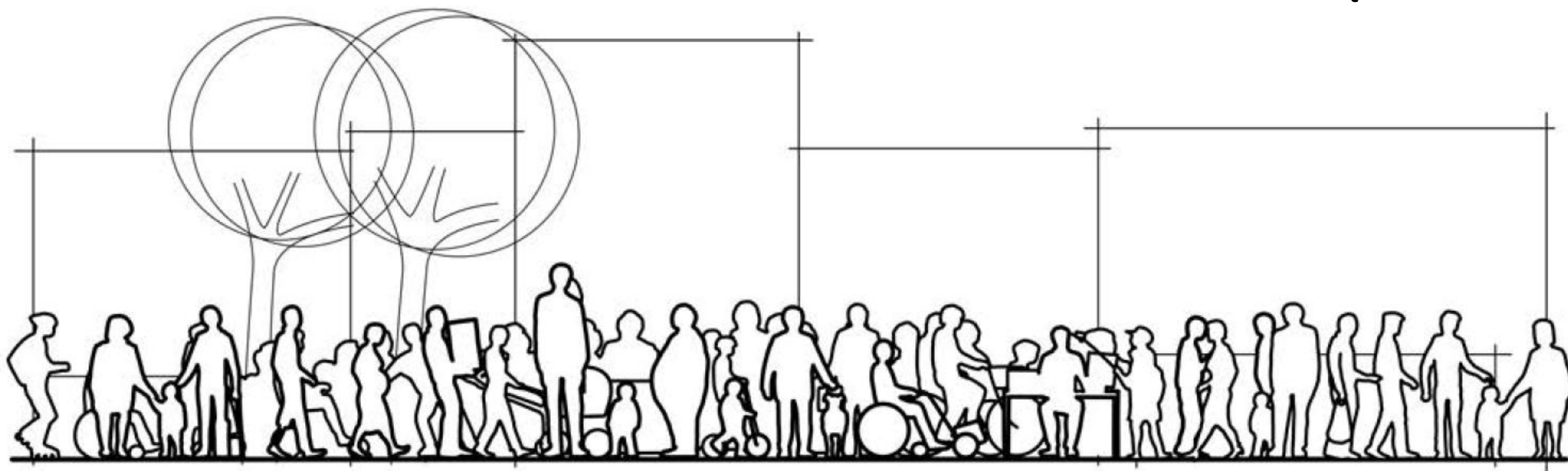


Figure 1 — Abilities and characteristics of people change from childhood to old age and vary substantially among persons

Ce aduce în plus noul **P118** de 702 pagini?

BS EN 17210:2021

include conceptul

Fire Safety for All

NORMATIV PRIVIND SECURITATEA LA INCENDIU A CONSTRUCȚIILOR INDICATIV P 118-1/2025

Un exemplu din cele **188** de menționări:

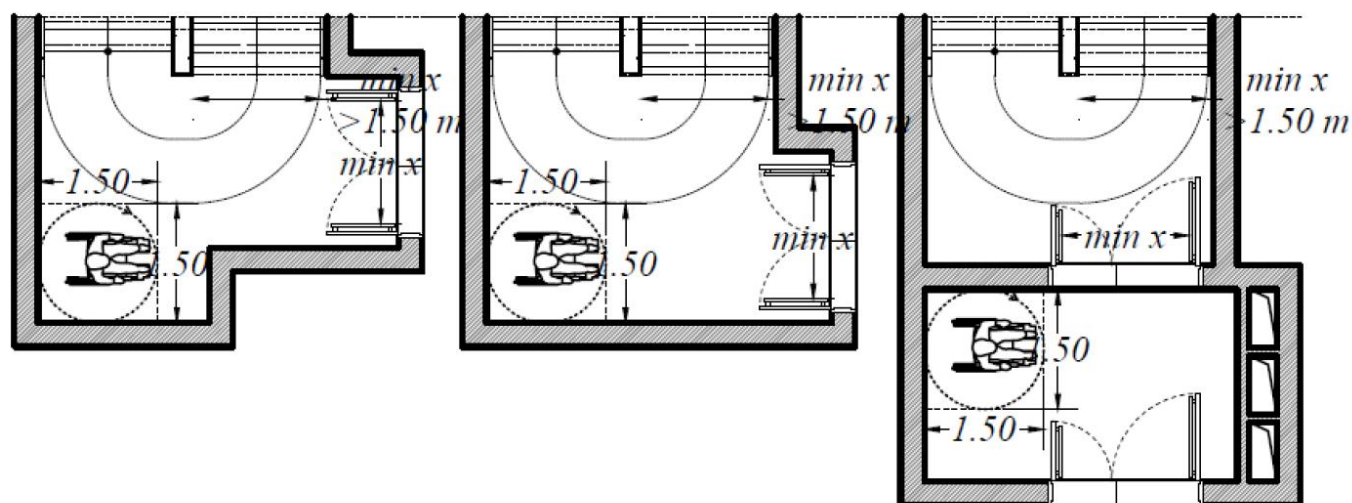
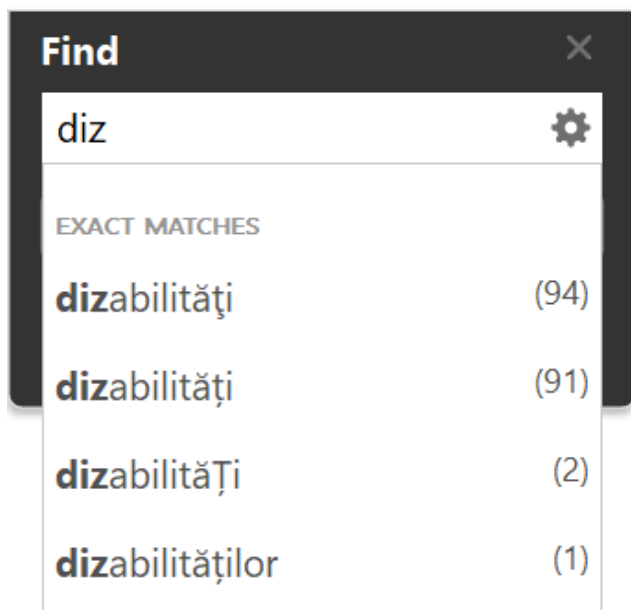


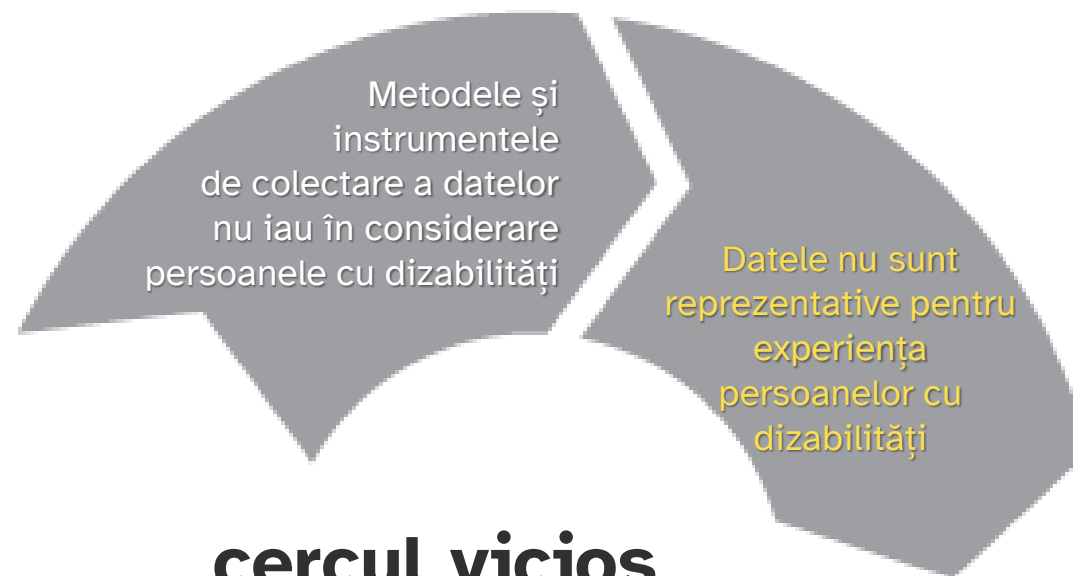
Figura 221 - Gabarit punct de staționare a persoanelor cu dizabilități - amplasare în scara de evacuare.

De ce persoanele
cu dizabilități sunt
adesea **invizibile** în
colectarea datelor
și monitorizare?

Metodele și
instrumentele
de colectare a datelor
nu iau în considerare
persoanele cu dizabilități

cercul vicios
al **invizibilității**

De ce persoanele cu dizabilități sunt adesea **invizibile** în colectarea datelor și monitorizare?



cercul vicios
al **invizibilității**

De ce persoanele cu dizabilități sunt adesea **invizibile** în colectarea datelor și monitorizare?



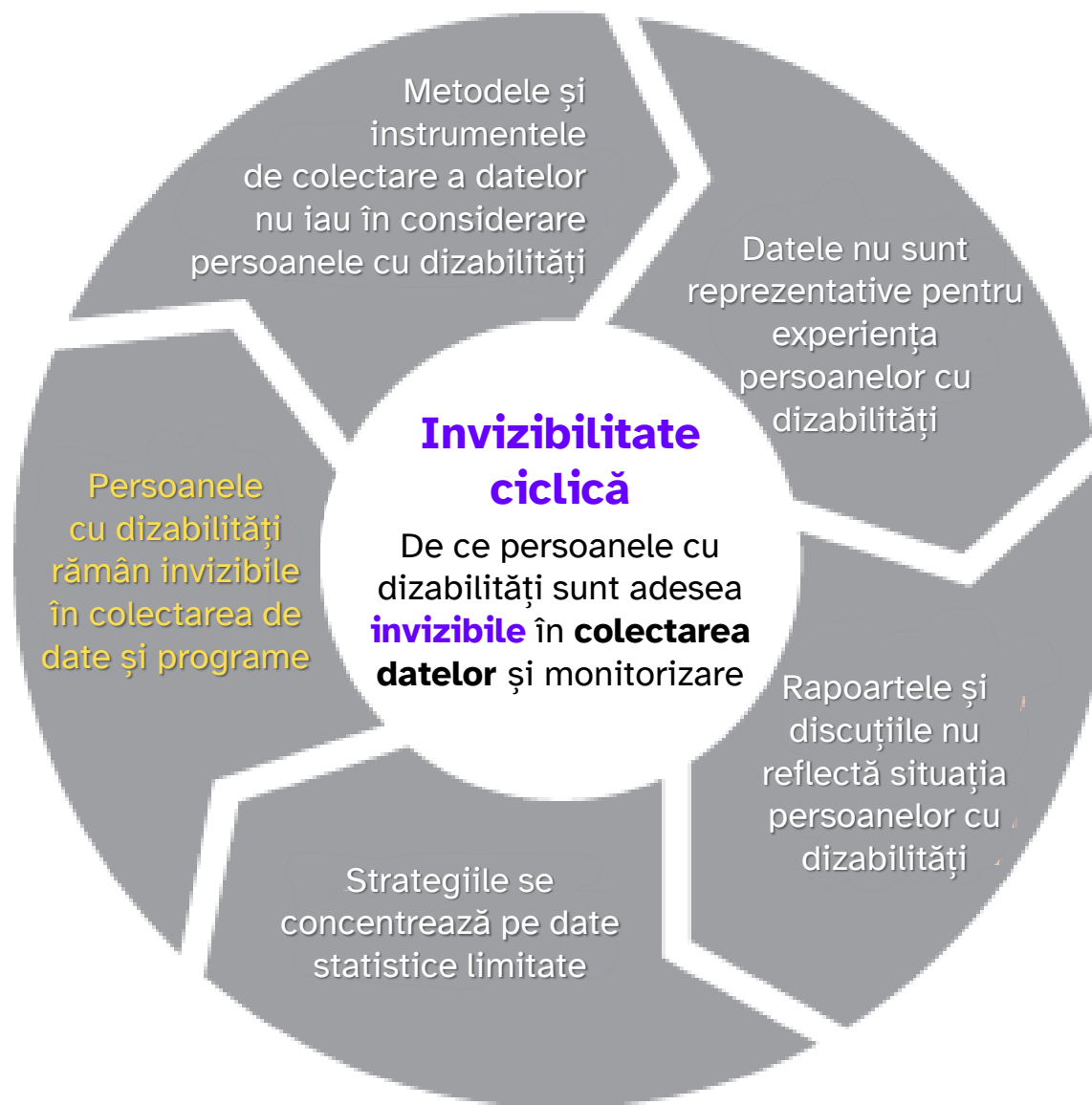
De ce persoanele cu dizabilități sunt adesea **invizibile** în colectarea datelor și monitorizare?

United Nations Children's Fund, *Producing Disability-Inclusive Data: Why it matters and what it takes*, UNICEF, New York, 2020, p. 8.

<https://data.unicef.org/resources/producing-disability-inclusive-data-why-it-matters-and-what-it-takes/>



cercul vicios al invizibilității persoanelor cu dizabilități



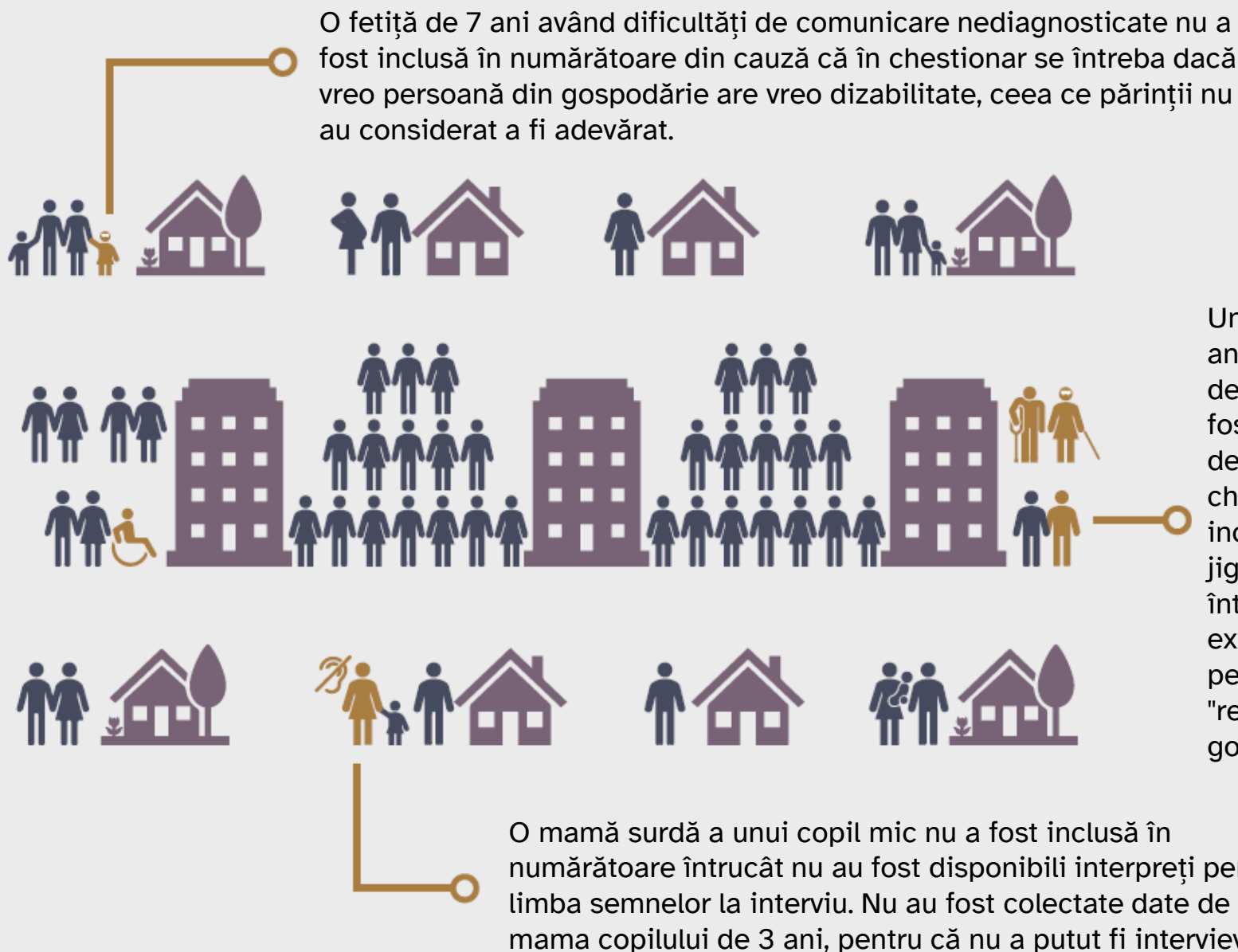
United Nations Children's Fund, *Producing Disability-Inclusive Data: Why it matters and what it takes*, UNICEF, New York, 2020, p. 8.

<https://data.unicef.org/resources/producing-disability-inclusive-data-why-it-matters-and-what-it-takes/>

De ce persoanele cu dizabilități sunt adesea **invizibile** în colectarea datelor și monitorizare?

United Nations Children's Fund,
*Producing Disability-Inclusive Data:
Why it matters and what it takes*,
UNICEF, New York, 2020, p.12.

<https://data.unicef.org/resources/producing-disability-inclusive-data-why-it-matters-and-what-it-takes/>



6. Sunt disponibile **dovezi** care ghidează strategii incluzive și dezvoltarea politicilor

Întreruperea cercului vicios al invizibilității ciclice a persoanelor cu dizabilități

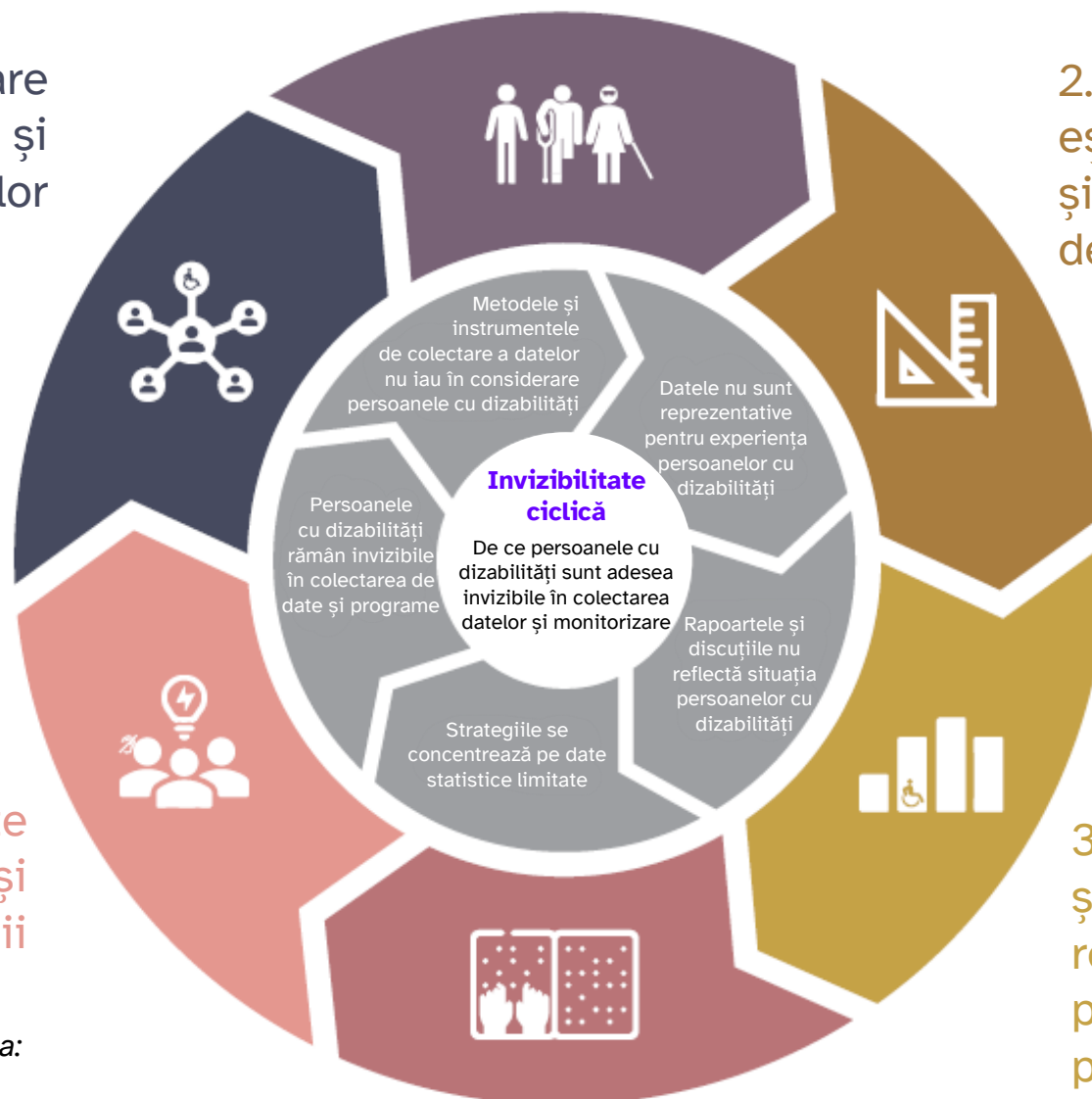
5. Sunt promovate discuțiile, învățarea și reflecția asupra dizabilității

United Nations Children's Fund, *Producing Disability-Inclusive Data: Why it matters and what it takes*, UNICEF, New York, 2020, p. 8.

<https://data.unicef.org/resources/producing-disability-inclusive-data-why-it-matters-and-what-it-takes/>

1. Se dezvoltă metodologii și instrumente incluzive

2. Se implementează eșantioane, proiecte și metode incluzive de colectare a datelor



4. Apar rapoarte incluzive și diseminare incluzivă

3. Analizele de date și rezultatele devin reprezentative pentru experiența persoanelor cu dizabilități

În comparație cu copiii fără dizabilități, **copiii cu dizabilități** sunt cu:

34%

mai predispuși să fie slab dezvoltați

25%

mai predispuși să sufere de malnutriție

53%

mai predispuși să dezvolte simptome de infecții respiratorii acute

25%

mai puțin probabil să primească stimulare și îngrijire timpurie

25%

mai puțin probabil să urmeze învățământul preșcolar

16%

mai puțin probabil să citească sau să li se citească acasă

42%

mai puțin probabil să dezvolte abilități fundamentale de citire și calcul

49%

mai predispuși să nu meargă niciodată la școală

47%

mai predispuși să abandoneze școala primară

33%

mai predispuși să abandoneze școala gimnazială

27%

mai predispuși să abandoneze liceul

32%

mai predispuși la pedepse fizice severe acasă

41%

mai predispuși să se simtă discriminați

51%

mai predispuși să se considere nefericiți

20%

mai puțin probabil să spera la o viață mai bună



Problema generală:

Teza de doctorat – 2016:

Educație prin arhitectură.

Școli sustenabile în România.

O abordare de proiectare bazată pe evidențe prin metoda evaluării post-ocupaționale

< 1970



aprox. **80%**
din numărul total
de clădiri de școală

Școli



> 1990



mai puțin de **2%**
din numărul total
de clădiri de școală



Proiectul **MERSI**, 2022

<https://www.uauim.ro/cercetare/ffcsu-2022/mersi/>

Mobilitate

Echitate

Reziliență

Spații

Incluzive

Problema specifică:

Școlile în care învață copii
cu dizabilități grave, severe,
profunde sau asociate





ARHITECTURĂ

PEDAGOGIE
SPECIALĂ

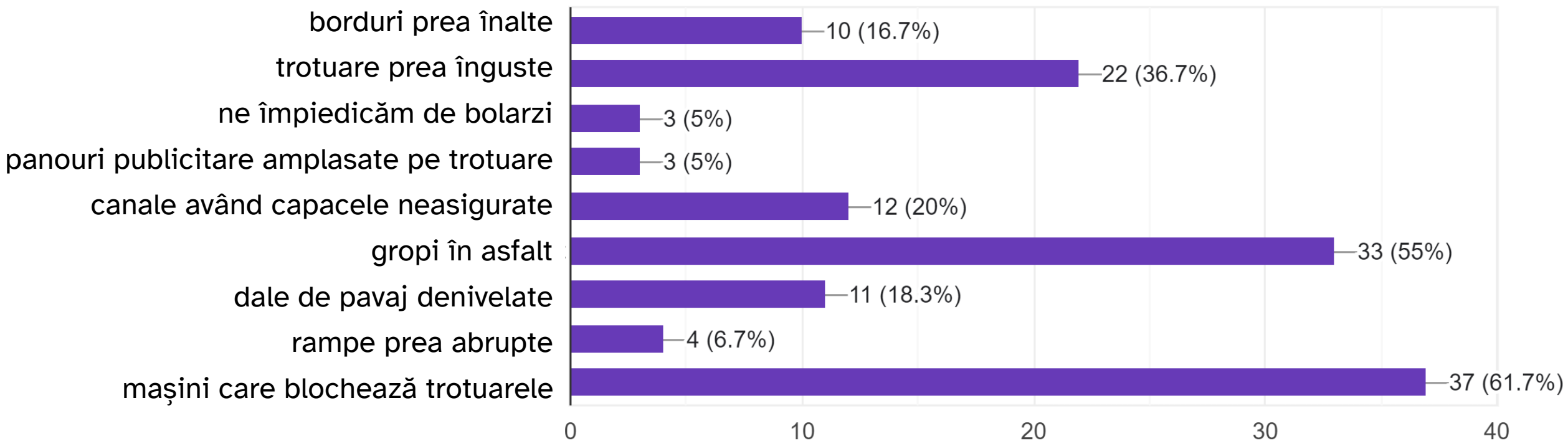
**Bariere
pe rutele pietonale
de la școală către
stații de transport**



Chestionar – Mobilitate
adresat părinților



Ce bariere fizice întâmpinați adesea pe traseele dus-întors, de acasă către școală și înapoi?

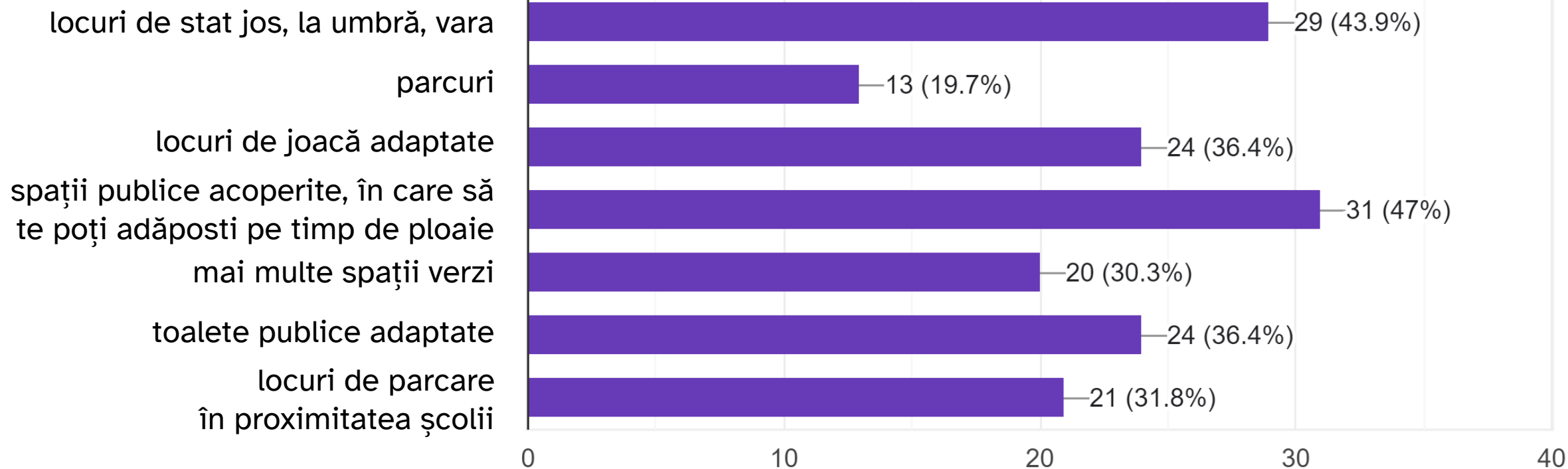


<https://www.uauim.ro/cercetare/ffcsu-2022/mersi/>

Chestionar – Mobilitate adresat părinților



Ce v-ați dori să regăsiți pe traseele dus-întors, de acasă către școală și înapoi?



<https://www.uauim.ro/cercetare/ffcsu-2022/mersi/>

Pentru cine?

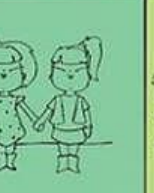
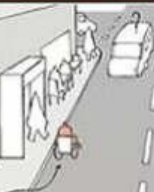
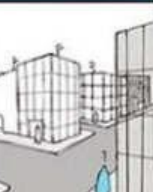
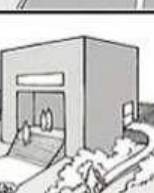
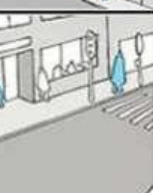
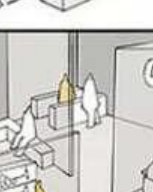
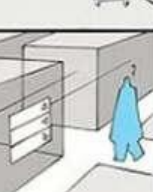
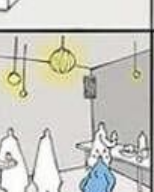
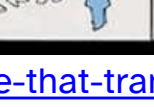
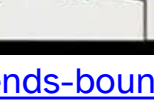
Ce?

a ajunge

a intra

a utiliza

a înțelege

	VISUAL	AUDITORY	WHEELCHAIR	MENTAL	AGEING	WEIGHT	CHILDREN	ALL
USERS								
SETTINGS								
REACH								
ENTER								
USE								
UNDERSTAND								

Oferă orașul mobilitate fără bariere?



Piața Muncii

iunie 2024

foto: Oana Mihăescu

Cum susține orașul persoanele fără adăpost?

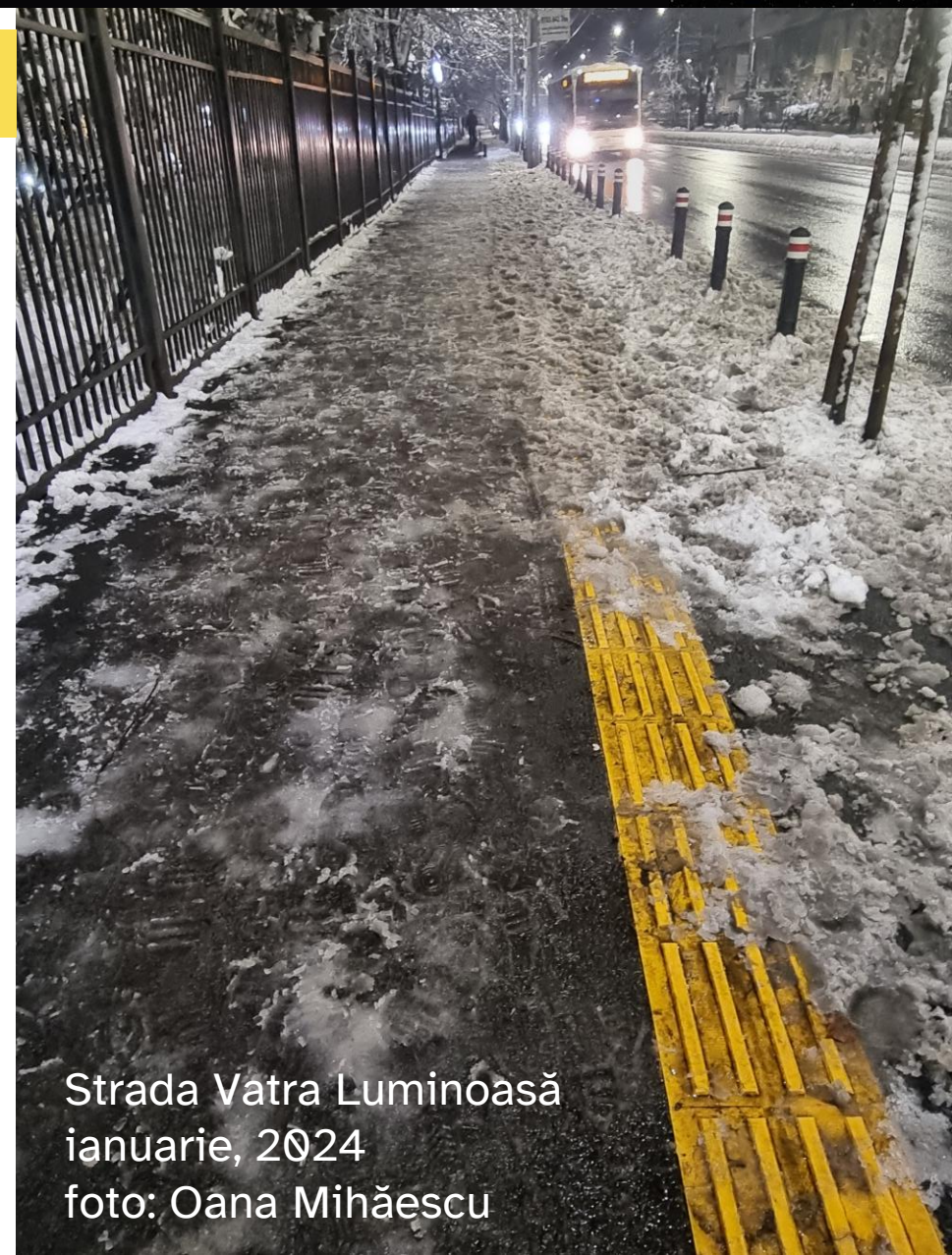


București, ianuarie, 2025, foto: Oana Mihăescu

Ce se întâmplă iarna?

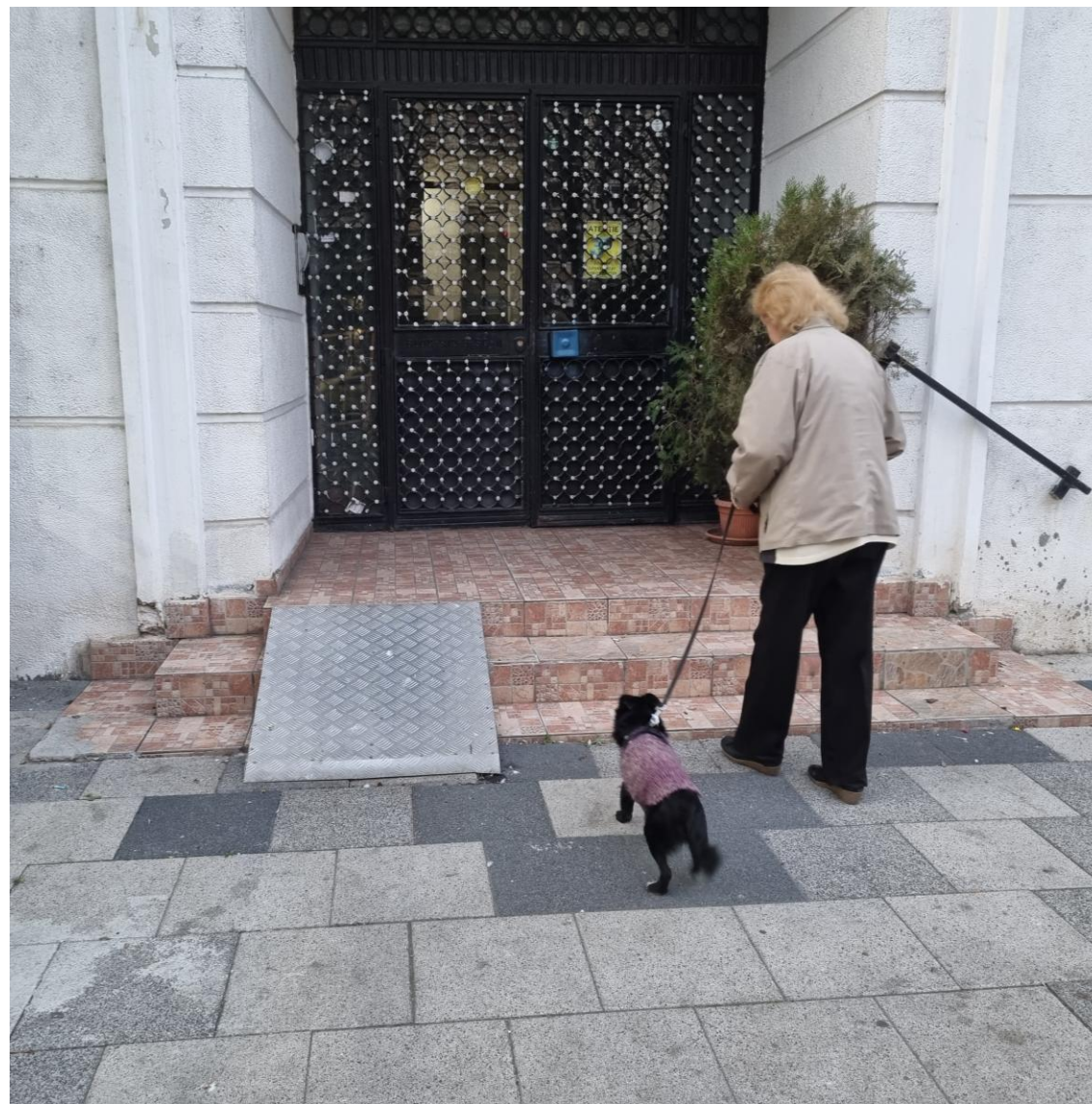


Strada Vatra Luminoasă, septembrie, 2024
foto: Oana Mihăescu

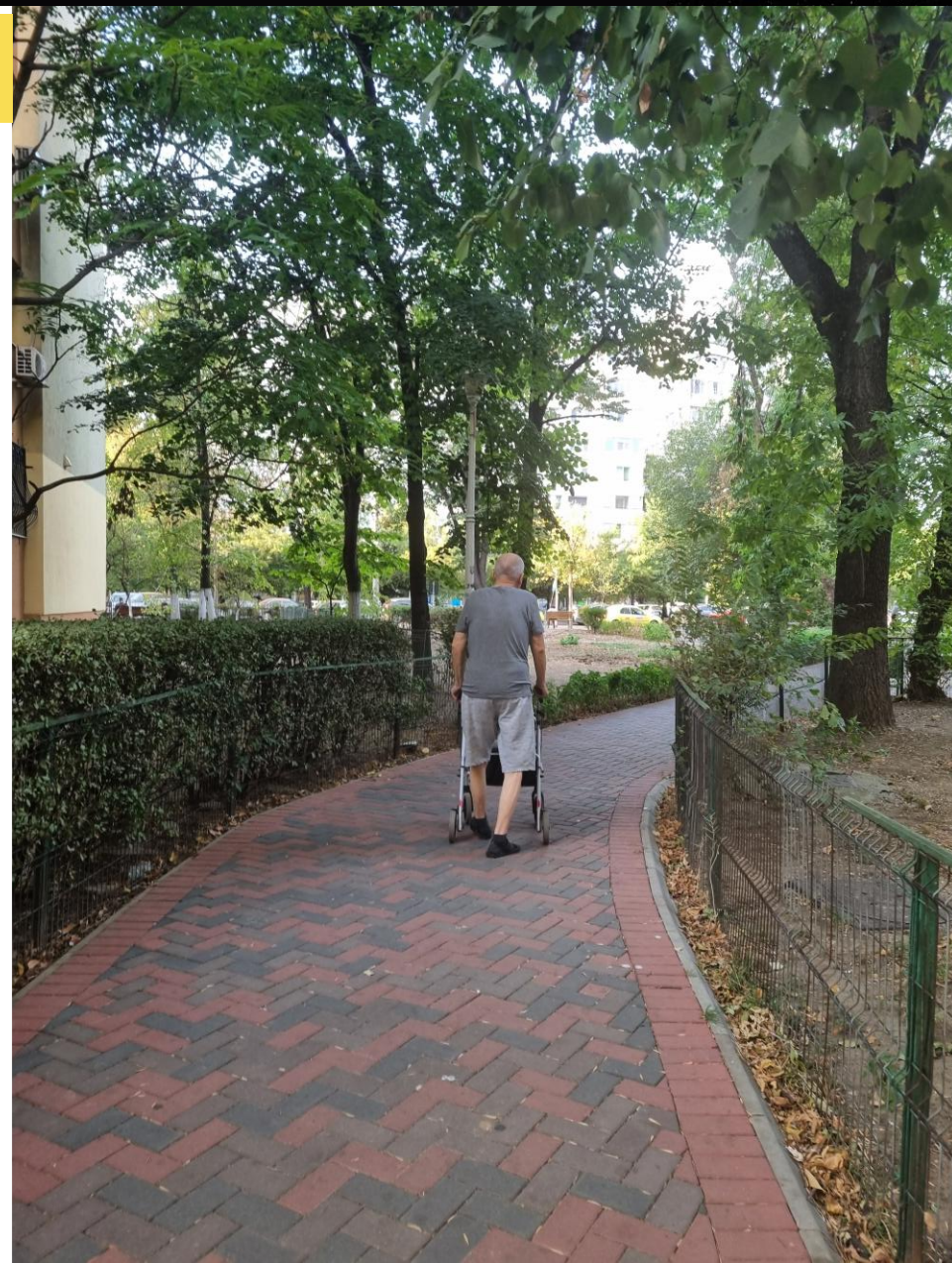


Strada Vatra Luminoasă
ianuarie, 2024
foto: Oana Mihăescu

Cum ne susține orașul nevoile și abilitățile variate?



Cum ne susține orașul când îmbătrânim?



Un oraș
prietenos
cu tinerii?

București, noiembrie 2024, foto: Oana Mihăescu



București, decembrie, 2023
foto: Oana Mihăescu

Oricine poate avea o dizabilitate temporară



Turism inteligent – 4 componente

București, 2024
2.000.000 turiști



<https://journals.openedition.org/etudescaribeennes/23758?lang=en>

până în 2030
va crește cu **50 %**
numărul de sosiri
internationale pentru
turiștii seniori
(peste 60 de ani)

- ușor de accesat
- fără bariere
- servicii multilingve, disponibile digital pentru toți
- reducerea sezonității
- includerea comunității locale
- măsuri inovatoare pentru mediul natural și construit
- servicii turistice digitalizate
- informații, produse, servicii, spații și experiențe adaptate
- utilizarea ingenioasă a patrimoniului cultural și a industriilor creative pentru o experiență turistică îmbogățită

Când depășim paradigma
nevoilor minime:
"rampa, liftul și toaleta"?

Trasee conectate



Ciclism pentru toți, Bremerhaven

Surse foto:

Raportul *Leading Examples of Smart Tourism practices in Europe from the 2023 European Capital of Smart Tourism competition*, 2023, pp. 50-51



Safety Circle Project, Antalya, Turcia



Smart Kalea
Platform
San Sebastián,
Spania



Turnul
Pompierilor
Cluj-Napoca
10-11.11.2023
Foto:
Oana Mihăescu



Chiar dacă
nu se poate
100 % incluziv,
se pot oferi
alternative

ascensorul nu ajunge până sus, dar lasă loc pentru o machetă

Cum se raportează orașul la demnitatea umană?

Reabilitare toaile publice

Westminster City Council

Victoria Embankment
Public Conveniences

Arh.: Hugh Broughton
Architects



Sursă imagine:

[https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12%3A1a+rch+2025&cmid=dd148d23-2312-4d8b-a244-bab5000bb81e#lightbox\[5664a4f32cc7c25427\]/0](https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12%3A1a+rch+2025&cmid=dd148d23-2312-4d8b-a244-bab5000bb81e#lightbox[5664a4f32cc7c25427]/0)

Ce înseamnă, de fapt, toalete publice adaptate?



Reabilitare toalete publice

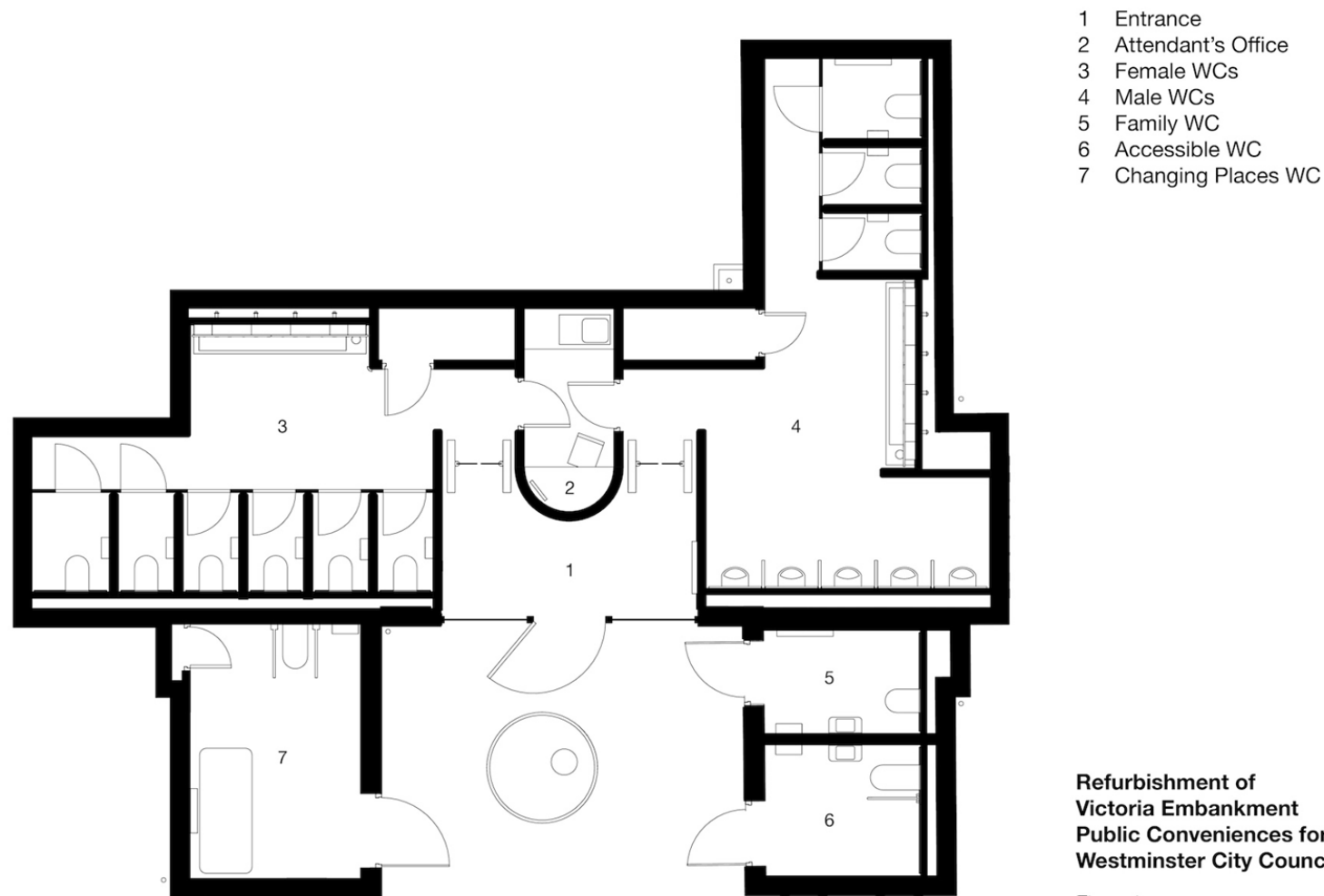
Westminster City Council

Victoria Embankment Public Conveniences

Arh.: Hugh Broughton Architects

Sursă imagini:

[https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12+March+2025&cmid=dd148d23-2312-4dbb-a244-b2b50000b81e#lightbox\[5664a4ff32cc7c22542\]/0](https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12+March+2025&cmid=dd148d23-2312-4dbb-a244-b2b50000b81e#lightbox[5664a4ff32cc7c22542]/0)



Refurbishment of
Victoria Embankment
Public Conveniences for
Westminster City Council

Floorplan

Hugh Broughton Architects



Reabilitare toalete publice

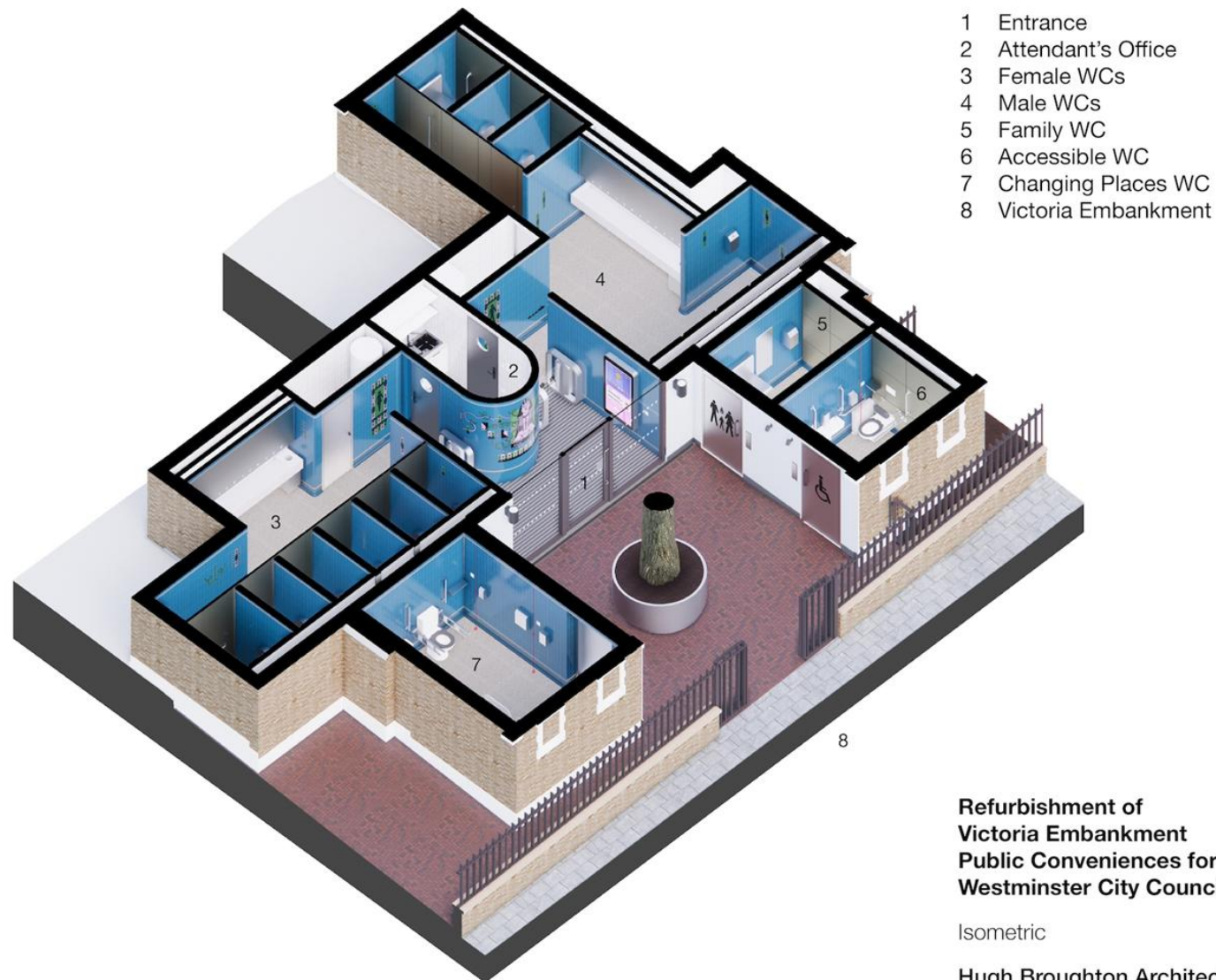
Westminster City Council

Victoria Embankment Public Conveniences

Arh.: Hugh Broughton Architects

Sursă imagini:

[https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12+March+2025&cmid=dd148d23-2312-4dbb-a244-b2b50000b81e#lightbox\[5664a4ff32cc7c22542\]/0](https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12+March+2025&cmid=dd148d23-2312-4dbb-a244-b2b50000b81e#lightbox[5664a4ff32cc7c22542]/0)



- 1 Entrance
- 2 Attendant's Office
- 3 Female WCs
- 4 Male WCs
- 5 Family WC
- 6 Accessible WC
- 7 Changing Places WC
- 8 Victoria Embankment

Refurbishment of
Victoria Embankment
Public Conveniences for
Westminster City Council

Isometric

Hugh Broughton Architects

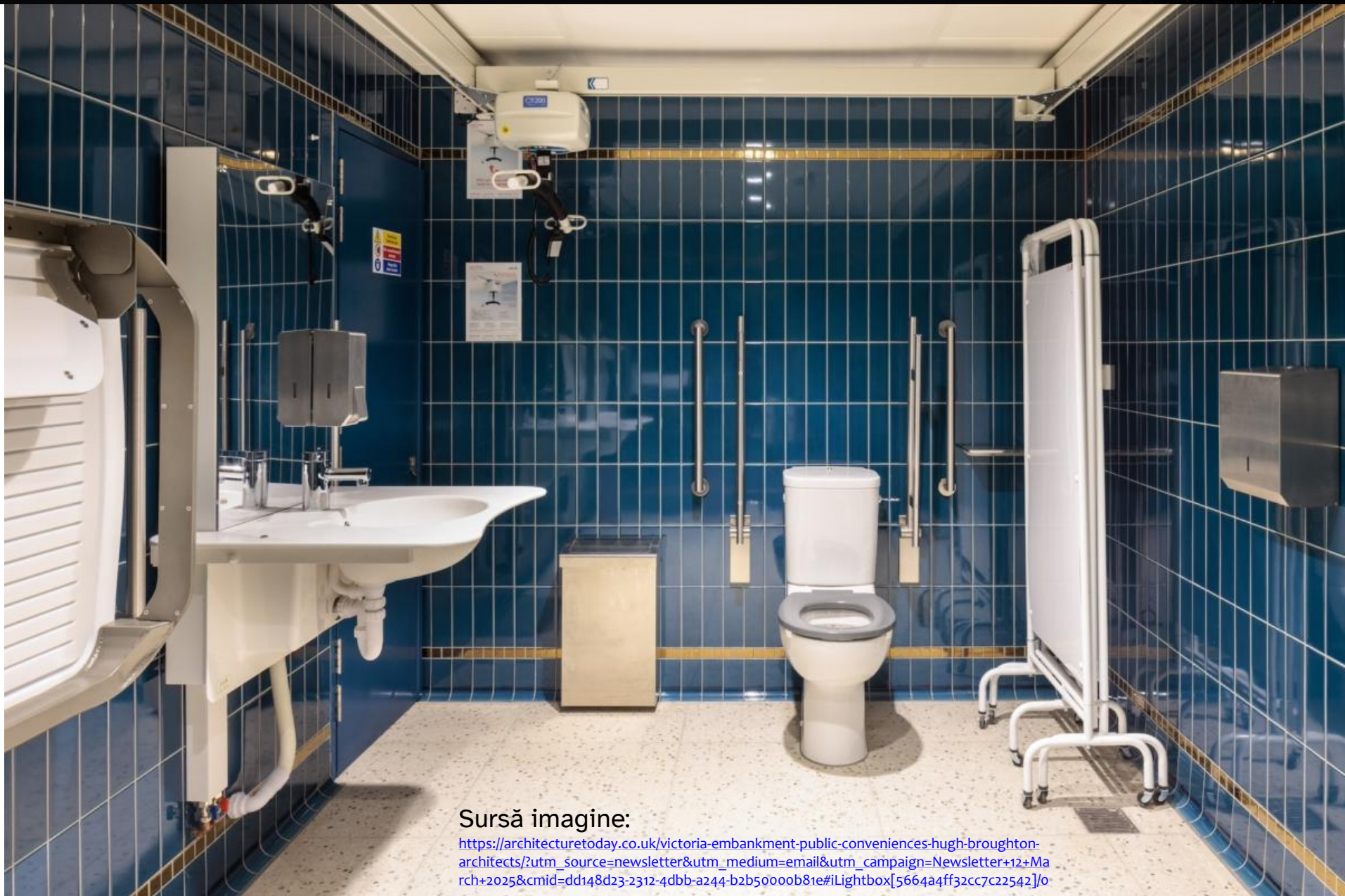
De unde aflăm cum să proiectăm incluziv?

Reabilitare toalete publice

Westminster City Council

Victoria Embankment
Public Conveniences

Arh.: Hugh Broughton
Architects



Sursă imagine:

[https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12+March+2025&cmid=dd148d23-2312-4dbb-a244-b2b50000b81e#lightbox\[5664a4ff32cc7c22542\]/0](https://architecturetoday.co.uk/victoria-embankment-public-conveniences-hugh-broughton-architects/?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=Newsletter+12+March+2025&cmid=dd148d23-2312-4dbb-a244-b2b50000b81e#lightbox[5664a4ff32cc7c22542]/0)

Cum să proiectăm incluziv?

Ghid de recomandări și exemple de bune practici

(depășește cerințele minimale
normate prin NP051-2012)



AMAIS

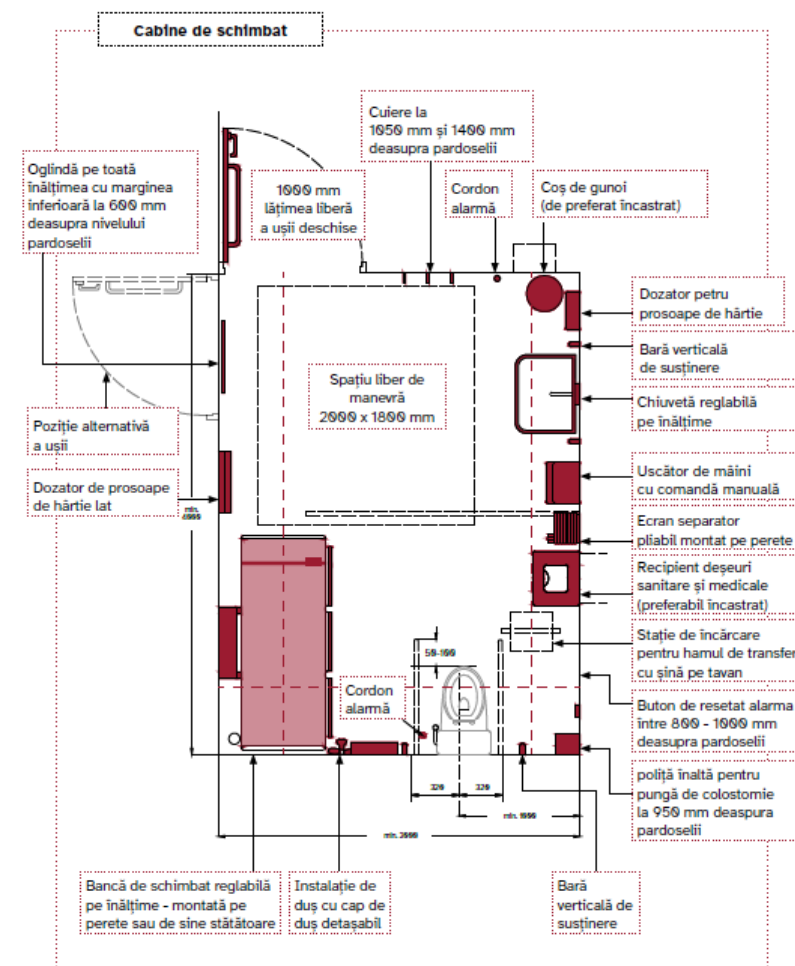


Fig. 29 Varianta 2 - plan grup sanitar cu pat de schimbat persoane adulte

Notă: Toate cotele sunt în mm

Cum să proiectăm incluziv?

+ platforma:

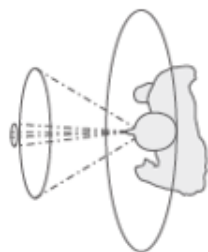
<https://include.amais.ro/>



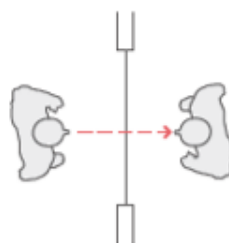
Cum să proiectăm incluziv?

The DeafSpace Project – 5 categorii de principii:

1
Spațiu și
proximitate



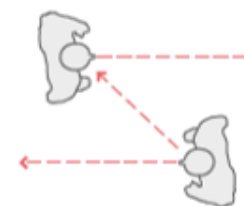
2
Conștientizare
senzorială



3
Mobilitate și
proximitate



4
Lumină
și culoare



5
Acustică
și interferențe
electromagnetice



**DeafSpace
Design
Guidelines**

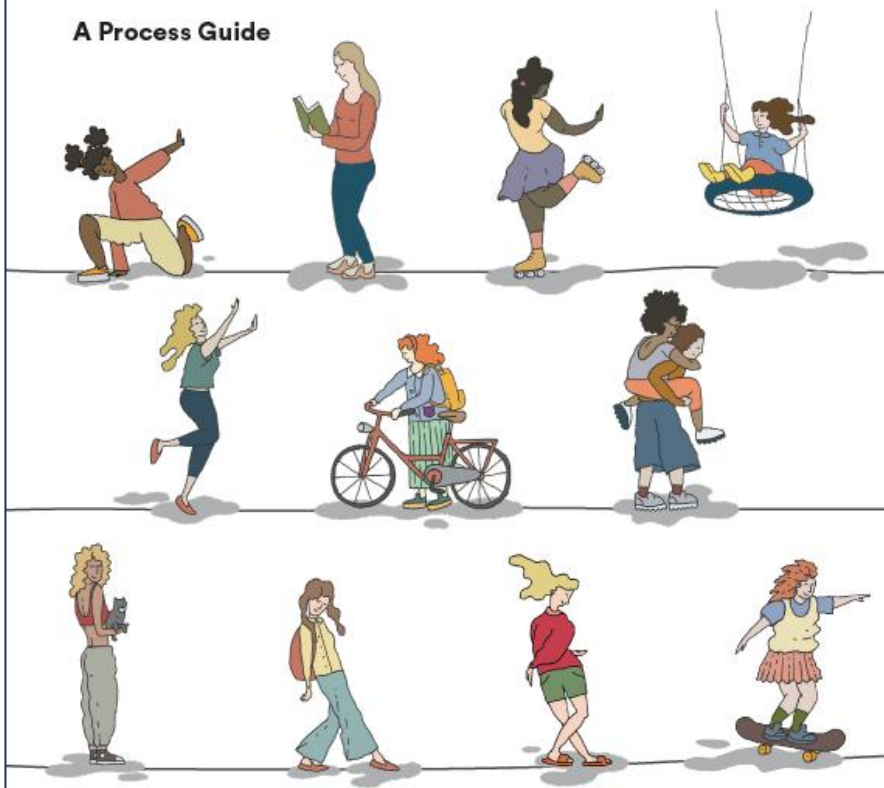
Cum să proiectăm incluziv?

Cum poate contribui designul spațiilor urbane la sănătatea mintală a adolescenților?

Urban Mind

How can the design of urban spaces contribute to the mental well-being of teenage girls?

A Process Guide



Henning
Larsen

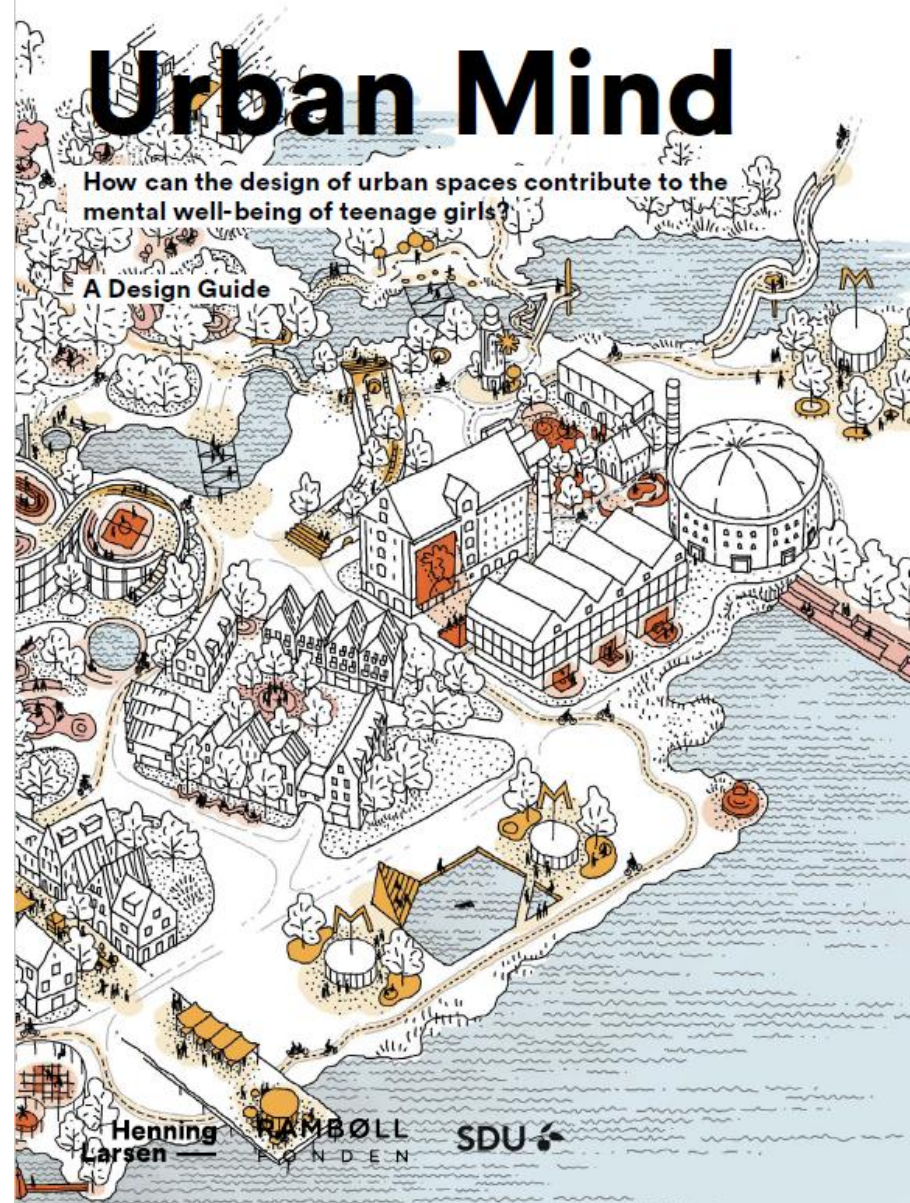
RAMBØLL
FONDEN

SDU

Urban Mind

How can the design of urban spaces contribute to the mental well-being of teenage girls?

A Design Guide



Henning
Larsen

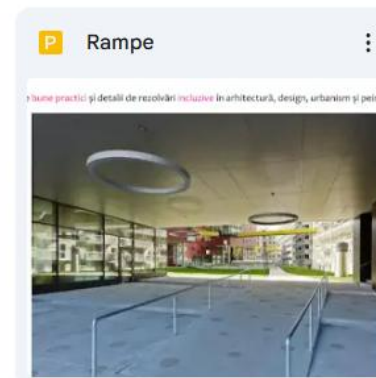
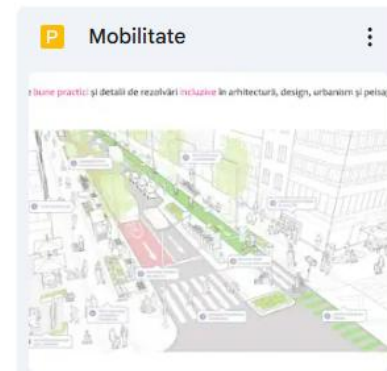
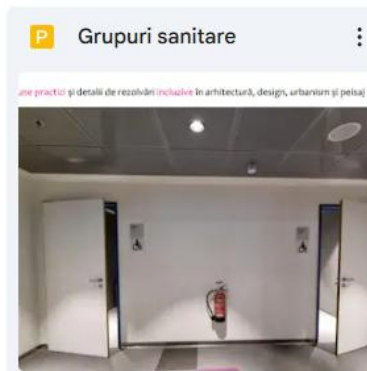
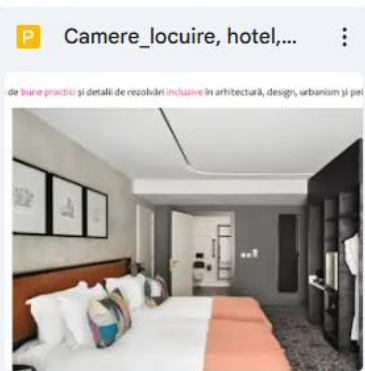
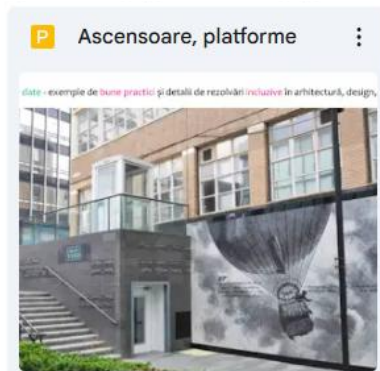
RAMBØLL
FONDEN

SDU

Cum să proiectăm incluziv?



Exemple de bune practici – 10 componente proiectul **MERSI+** 2023

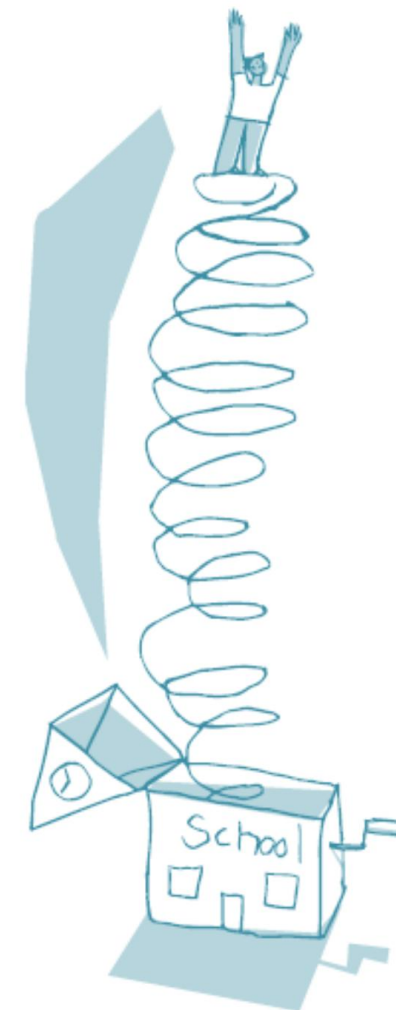




Temă dezbateri :
Spații educaționale incluzive

DESIGN INCLUZIV

Care e
valoarea
adăugată?



Ce-ar fi dacă?...

... am construi 6 clădiri noi
de școli publice, sustenabile
în cele 6 sectoare din București

Conferința și masa rotundă
MERSI pentru **Design Incluziv**
9 decembrie 2022, UAUIM

Exercițiu de simulare
a unei dizabilități
temporare (vizuale,
auditive sau motorii)

Studenti explorând
clădirea **UAUIM** cu
bastoane albe, ochelari
opaci și scaune rulante



Ce **loc** din **București**
(spațiu public sau clădire)
ai vrea să devină **incluziv**
și să poată fi explorat
fără bariere?

Turnul de Parașutism
abandonat într-un spațiu verde îngrădit
Sector 2, București

propunerea de proiect: **verTical. Far urban**

Foto: Oana Mihăescu, noiembrie 2021



Mulțumesc!

Oana Mihăescu

0744 633 343

mihaescu.t.oana@gmail.com

Arhitect, Lector universitar

Departamentul de Științe Tehnice

Universitatea de Arhitectură și Urbanism

"Ion Mincu", București (UAUIM)

Ce **loc** din **București**
(spațiu public sau clădire)
ai vrea să devină **incluziv**
și să poată fi explorat
fără bariere?

